

R.K. basisschool 'De Poolster'

Postbus 132 2650 AC Berkel en Rodenrijs

tel: 010 51 155 98 fax: 010 51 152 95

E-mail: poolster@laurentiusstichting.nl

Website: www.depoolster.nl

Anti-pestbeleid

Februari 2021

Pesten

1. Wat is pesten?

Pesten kan worden omschreven als het langdurig uitoefenen van geestelijk en/of lichamelijk geweld door een persoon of een groep tegen één of een aantal leerlingen, die niet in staat is/zijn zichzelf te verdedigen. Doel en gevolg van pesten zijn, dat diegene die gepest wordt zich gekwetst, vernederd, afgewezen en/of buitengesloten voelt.

Een aantal kinderen heeft last van dagelijks pesten of wordt weleens gepest. Kinderen krijgen vooral in schoolverband op de één of andere manier met pesten te maken; als dader, als slachtoffer of als toeschouwer.

Er zijn veel verschillende manieren waarop gepest wordt. Ze zijn onder te brengen in drie hoofdgroepen.

- Lichamelijk, zoals slaan, vernielen van andermans eigendommen.
- Verbaal, Met woorden, zoals schelden iemand nadoen.
- Psychisch, zoals iemand buitensluiten, achtervolgen.

2. Het verschil tussen pesten en plagen.

Bij plagen zijn kinderen aan elkaar gewaagd; wie de ene keer geplaagd wordt, plaagt een volgende keer terug. Plagen is soms vervelend, maar nooit echt bedreigend.

Pesten is fundamenteel anders dan plagen. Bij pesten is het ene kind altijd sterker dan het andere.

Hij of zij heeft een grotere mond, durft meer, is lichamelijk sterker. Het pesten gebeurt niet één keer, maar voortdurend. Het is vaak hetzelfde kind dat gepest wordt en het verliest altijd.

Het is belangrijk d.m.v. educatie kinderen uit te leggen wat het verschil is tussen pesten en plagen. Er kunnen hiervoor diverse trainingen ingezet worden. De IB en JOS (Jeugdcoach Op School, Simone van Bree) kunnen hierin adviseren.

3. Signalen die kunnen duiden op pesten.

Zonder dat een kind aangeeft gepest te worden, kunnen onderstaande signalen duiden op pesten:

- Staat vaak alleen in de pauze;
- Speelt vaak met jongere kinderen;
- Wil niet naar buiten in de pauze;
- Andere kinderen laten zich negatief uit over (familieleden van) het kind;
- Het kind wil niet naar school, of zegt zich ziek te voelen;
- Het kind is gauw boos of prikkelbaar;
- Het kind wordt niet (meer) uitgenodigd op partijtjes van andere kinderen;
- Ouders kunnen met signalen komen.

Deze signalen kunnen op pesten duiden, maar het hoeft niet zo te zijn. Door met het kind te praten, kan e.e.a duidelijk worden en kan vertrouwen gewekt worden om hierover open te zijn naar de leerkracht. Het kindrapport is een middel voor het kind om aan te geven hoe het zich voelt en om dit met de leerkracht te bespreken.

Vertrouwen in de leerkracht is een vereiste voor kinderen en hun ouders

Op school proberen wij aan te geven dat **openheid, eerlijkheid en duidelijkheid** heel belangrijk zijn.

Dit geldt voor ouders en voor leerkrachten. Ouders moeten niet schromen naar de leerkracht te gaan als er vragen of problemen zijn en ook de leerkracht moet tijdig aan de bel trekken als er problemen zijn en ouders op de hoogte stellen van b.v. negatief gedrag op school.

4. Het pesten moet ophouden.

Sommige mensen denken dat pesten nu eenmaal overal voorkomt, dat het 'natuurlijk' is, of dat het erbij hoort. Deze ideeën moeten doorbroken worden. Pesten is een groot probleem: het komt op grote schaal voor en heeft grote gevolgen. **Pesten kan en mag niet!**

Onze school wil door een zo goed mogelijke samenwerking tussen ouders, leerkrachten en leerlingen het pestprobleem aanpakken en daarmee het geluk en de toekomstverwachting van kinderen verbeteren.

De leerkrachten hebben een voorbeeldfunctie en dienen de leerlingen met respect te behandelen. Alleen zó ontstaat er een vertrouwensrelatie. Een leerkracht die de kinderen laat uitpraten, naar ze luistert, de leerlingen complimenten geeft, krijgt ongemerkt navolging: goed voorgaan doet goed volgen. Elke leerkracht zorgt voor een band met zijn groep, een goed startpunt om 'pesten' of 'gepest worden' bespreekbaar te maken.

Van de ouders wordt verwacht dat zij de basis leggen voor het leren respecteren van elkaar. Zij worden ook geacht attent te zijn op signalen die een kind afgeeft, zowel als ze vermoeden dat een kind gepest wordt als wanneer het zelf pest. De leerkracht dient door ouders ingelicht te worden als zij deze signalen opmerken. Zo wordt school door de ouders geholpen om een eind aan het pesten te maken.

5. Wat doen we ertegen?

Preventief

Er is voldoende toezicht tijdens de pauzes en de pleinwacht is alert op signalen ook bij de overblijf.

- Leerlingen laten we regelmatig in wisselende groepen werken en spelen om zo de onderlinge contacten te verstevigen, zodat er meer een wij-gevoel ontstaat.
- Aan het begin van het schooljaar en na de vakanties werken we aan de "Gouden weken" in de groep waarbij groepsvorming en het stellen van gezamenlijke, positieve klassenregels centraal staan. Samen met de groep evalueren we situaties en regels, die we waar nodig aanpassen. Het verschil tussen pesten en plagen wordt aangeboden.
- We schenken aandacht aan sociale vaardigheden zoals het accepteren van verschillen, het leren omgaan met gevoelens van anderen en van jezelf, inlevingsvermogen, positieve benadering, conflicthantering.
- De sociale vaardigheden observeren we en registreren we in ons volgsysteem ZIEN. Bij een lage score op een bepaalde vaardigheid, worden er vanuit dit volgsysteem tips en adviezen gegeven om hier in de groep mee aan de slag te gaan. Zo nodig wordt een plan opgesteld i.s.m. IB (bijv. inzetten Taakspel, Rots en Water, Kanjertraining). Deze gegevens kunnen gebruikt worden om nieuwe tafelgroepjes te maken of samenwerkingsopdrachten in te zetten.
- We vragen bij kinderen na hoe ze zich voelen in de groep. Dit doen we o.a. aan de hand van sociogrammen, het kindrapport en vanaf groep 5 door het invullen van de ZIEN vragenlijst. Inzetten WMKPO, somatics, De leerkracht bespreekt opvallende zaken met kinderen, ouders en IB.
- Vanaf groep 5 wordt er aandacht besteed aan de omgang met Social Media. Dit betekent concreet dat het gewenst gedrag over het gebruik van o.a. What's App aangegeven

wordt. Daarnaast wordt over het beheer van wachtwoorden gesproken en ook de privacy komt ter sprake. De groepen 8 krijgen lessen over mediawijsheid.

En dan wordt er gepest....

Ondanks alle preventieve maatregelen komt het toch voor dat er kinderen gepest worden. Maar vaak gebeurt het pesten buiten het gezichtsveld van de leerkracht.

Het is vanzelfsprekend dat het pestgedrag zo snel mogelijk beëindigd moet worden. Hierbij hanteren wij het volgende stappenplan:

STAPPENPLAN

1. Er worden gesprekken gehouden met het slachtoffer, de middengroep (meelopers) en de pester. De leerkracht luistert naar het verhaal van beiden en kiest geen partij. Soms wordt de hulp ingeroepen van de directie en/of de IB'er.
2. Daarna wordt er gezocht naar een oplossing voor de onderliggende problemen. De ouders van het slachtoffer, de ouders van de dader en de klas worden in de meeste gevallen betrokken bij deze oplossing. In sommige gevallen wordt er aan ouders geadviseerd om hun kind aan te melden voor een sociale vaardigheidstraining.
3. De gemaakte afspraken worden besproken en geëvalueerd met de betrokkenen (leerlingen, leerkracht en meestal ouders en/of IB/directie). Afspraken kunnen staan in een kindplan en/of het groepsbesprekingsformulier. Signalen van pestgedrag worden genoteerd in Esis.
4. Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld of kan ervoor gekozen worden om een leerling in een andere groep te plaatsen binnen de school.
5. De school beschermt het leerproces en zorgt voor een veilige leeromgeving.
6. In extreme gevallen kan door de directie besloten worden een kind te schorsen voor bepaalde tijd.

Het is een ingewikkeld proces en vergt veel inspanningen en tijd van alle partijen.

Een fenomeen van de afgelopen jaren is het "*online pesten*".

Het is heel gemakkelijk om, vrij anoniem, vervelende dingen over iemand anders te zeggen en om ervoor te zorgen dat dit ook nog gelezen wordt.

Je kunt iemand uitschelden of belachelijk maken via WhatsApp, Facebook, Instagram, Tik Tok etc. Het kind in kwestie krijgt dan intimiderende berichtjes over zichzelf te zien of van andere kinderen toegezonden.

De gevolgen voor het slachtoffer zijn vaak ernstiger dan wij als volwassenen vermoeden.

Waarschijnlijk heeft dit te maken met het anonieme ervan plus het feit dat het de veilige omgeving van de eigen privésfeer binnendringt.

Als ouder is het dus van belang dat u met uw kind bespreekt hoe het hiermee om dient te gaan. Ook is het verstandig om af en toe eens te kijken wat uw kind allemaal op de computer of telefoon uitvoert.

Adviezen aan ouders.

Adviezen aan ouders van gepeste kinderen.

- Neem het probleem serieus en steun uw kind. Zeg dat u samen met anderen gaat proberen het pesten te stoppen.
- Praat erover met uw kind, of vraag uw kind op te schrijven wat het heeft meegemaakt.
- Maak een duidelijk onderscheid tussen plagen, ruzie en pesten.
- Vraag aan uw kind wie er pest en wanneer dat gebeurt.
- Vraag aan uw kind wat hij of zij gedaan heeft om het probleem aan te pakken.
- Geef informatie over pesten en gepest worden. Lees over pesten en laat uw kind boeken over pesten lezen.
- Neem contact op met de leerkracht van uw kind om het probleem te bespreken.
- Beloon uw kind. Pesten ondermijnt het zelfrespect; laat uw kind merken dat het er mag zijn.
- Blijf in open gesprek met uw kind. Informeer regelmatig hoe het nu gaat.
- Soms heeft een kind extra hulp nodig van deskundigen, bijv. in de vorm van een sociale vaardigheidstraining.
- Geef zelf het goede voorbeeld.

N.B. Gepeste kinderen durven vaak niet te vertellen wat er gebeurt. Het is heel belangrijk dat ze dat wel doen, anders houdt het pesten niet op!

Adviezen aan de ouders van pesters.

- Ga na of uw kind goed in zijn/haar vel zit.
- Laat uw kind merken, bijv. door het te vertellen, dat u van hem of haar houdt.
- Neem het probleem serieus.
- Straf nooit fysiek, slaan helpt niet.
- Maak uw kind duidelijk dat pesten absoluut niet kan.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak van het pesten te komen. Pest het kind uit stoerheid, om erbij te horen? Voelt hij/zij zich veilig op school/thuis? Is de prestatiedruk te hoog? Geven volwassenen uit de omgeving het verkeerde voorbeeld? Volgt het kind gewelddadige t.v.-programma's?
- Geef als ouders het goede voorbeeld door bijv. positief over de burens en andere mensen te praten.
- Bespreek met uw kind welke maatregelen nodig zijn om het pesten te stoppen.
- Te denken valt aan gesprekken met de leerkracht, boeken lezen over pesten,
- het bespreken van huisregels (hoe lang t.v. kijken, hoe laat thuis).
- Besteed aandacht aan uw kind, misschien is dat net wat het nodig heeft.

Adviezen aan alle andere ouders.

- Neem het pestprobleem serieus
- Maak het tot een gemeenschappelijk probleem
- Bespreek met uw kind zijn/haar rol bij het pesten
- Zoek samen met uw kind naar mogelijkheden om er iets aan te doen
- Bespreek de pestsignalen met anderen (ouders, leerkrachten)
- Geef zelf het goede voorbeeld, veroordeel anderen niet
- Leer uw kind voor anderen op te komen
- Leer uw kind sociale vaardigheden